

Kustskepparintyg - allmänt och krav

Allmänt om Kustskepparintyg

Kustskepparintyg är ett intyg om att innehavaren vid prövning visat sig ha sådana teoretiska kunskaper om sjövägsregler, navigation, båtlivskunskap mm, som erfordras för att framföra ett fritidsfartyg i dagsljus, mörker och nedsatt sikt.

Kustskepparintyg medför behörighet att föra fritidsskepp ("12x4 m"), enligt kungörelse (1970:344) om kompetenskrav för förare av större fritidsbåtar, men inte behörighet att utöva befäl på svenska handelsfartyg.

För att få Kustskepparintyg ska den sökandes kunskaper prövas av en [förhørsförrättare](#) auktoriserad av NFB. Avgift för prövning är 250 kronor.

Kunskapsfordringar för Kustskepparintyg (gällande från januari 1998)

För erhållande av Kustskepparintyg gäller nedan angivna förutsättningar och kunskapsfordringar.

Sökande ska före prövningen ha:

- under kalenderåret fyllt minst femton år.
- innehaft Förarintyg i minst en månad
- praktisk erfarenhet av förande av fritidsbåt

Sådan praktisk erfarenhet kan dokumenteras genom att uppvisa

- intyg över genomgången övning för Förarintyg för fritidsbåt enligt NFB:s rekommendation eller
- intyg över övning, omfattande moment ingående i Svenska Båtunionens Rorsmansmärke, eller
- intyg över genomgången utbildning av Svenska Kryssarklubbens Yachtskepparutbildning steg II, praktiska delen, eller
- annat intyg om likvärdig praktisk erfarenhet, som utställts av person, som godtas av förhørsförrättaren.

Prövningen ska bestå av ett skriftligt prov och vid behov ett muntligt förhör, vilka genomförs vid ett och samma tillfälle. Det skriftliga provet ska genomföras på högst två timmar. Det muntliga förhöret ska ske i form av individuellt förhör med utgångspunkt från resultatet av det skriftliga provet. Vid prövningens slut ska förhørsförrättaren meddela, om prövningen godkänts eller ej.

I det följande avses med:

Kännedom att en sökande utan krav på detaljkunskap på ett i huvudsak riktigt sätt kan redogöra för aktuellt avsnitt.

Kunskap att en sökande med krav på detaljkunskap på ett riktigt sätt kan redogöra för aktuellt avsnitt.

Färdighet att en sökande under realistiska tidsförhållanden praktiskt kan lösa aktuell uppgift på ett godtagbart sätt

KUNSKAPSFORDRINGAR

DE INTERNATIONELLA SJÖVÄGSREGLERNA

Kapitel A - Allmänt

Kunskap om samtliga regler.

Kapitel B - Styrnings- och seglingsregler.

Kunskap om samtliga regler.

Kapitel C - Fartygsljus och signalfigurer.

Kunskap om reglerna 23, 25 och 30, samt

kännedom om kapitlets övriga regler.

Kapitel D - ljud- och ljussignaler.

Kunskap om samtliga regler.

Bilagorna 1 tom 3 - Lanternors placering och tekniska detaljer, fiskefartygssignaler och tekniska detaljer för ljudsignalanordningar.

Kännedom om samtliga regler

Bilaga 4 - Nödsignaler

Kunskap om samtliga regler 1§ a-k och 2§

Kännedom om övriga nödsignaler

SJÖTRAFIK FÖRORDNINGEN (SFS 1986:300)

Kännedom om kapitel 1, 2 samt

Kunskap om kapitel 3 5§

SJÖTRAFIKKUNGÖRELSEN (SJÖFS 94:21)

Kännedom om Kapitel 1 § 1 o 3

Kapitel 2 § 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, o 18

SJÖLAGEN (SFS 1891 : 35 s1)

Kännedom om Kapitel §

1 1 Nationalitet

1 8 Igenkänningsignal, registrering

1 9 fartygs sjövärdighet- bemanning- utrustning-mm

6 1 befälhavarens ansvar för fartygets sjövärdighet

6 2 befälhavarens ansvar för gott sjömanskap

6 6 befälhavarens ansvar och skyldigheter vid sjönöd

7 1 redaransvaret

8 4 befälhavarens ansvar och skyldighet vid sammanstötning

20 2 påföljd för brist i gott sjömanskap

20 3 onödigt störande

20 4 sjöfylleri

20 5 grovt sjöfylleri

FARTYGSSÄKERHETSLAGEN (SFS 1988:49)

Kännedom om Kap. §

2 1 sjövärdighet

2 fartintyg

3, 1:a st fartintyg

3 1 stabilitet

4 1, 1:a st passagerarfartyg

5 4, 1:a st krav på syn o hörsel

10 18, 1:a st tillsynsbok

11 1, 1:a st nyttjandeförbud

SJÖMANSLAGEN

Kännedom om att denna lag gäller för anställda på fritidsfartyg.

TULLBESTÄMMELSER

Kännedom om nödvändigheten att informera sig om tull- och karantänsbestämmelser för resan.

SKEPPSHANDLINGAR

Kännedom om nödvändiga skeppshandlingar för resa till utrikes ort med fritidsfartyg, (nationalitetsintyg för fritidsfartyg) och att det kan förekomma nationella bestämmelser för gästande fritidsfartyg i vissa länder.

PUBLIKATIONER

Kunskap om den hjälp vid navigeringen, som kan erhållas från Svenska Lots, Svensk kusthandbok, privat utgivna seglingsbeskrivningar, Svensk Fyrlista, Sjötrafikföreskrifter m.m., Underrättelser för sjöfarande (Ufs) samt Underrättelser för båtsporten (Ufb).

Kännedom om att liknande publikationer även utges av andra länders sjöfartsadministrationer.

Kännedom om att speciella sjövägs- och utmärkningsregler finns för inre vattenvägar.

SJÖKORT

Kännedom om sjökorts uppbyggnad, tillförlitlighet och de vanligaste projektionerna, olika slag av svenska sjökort,

Kort 1 samt val av sjökort.

Kunskap om de beteckningar och förkortningar, som är av vikt för navigering.

Kännedom om att nationella avvikelser vid utformningen av sjökort kan förekomma.

Kännedom om elektroniska sjökort samt skillnaden mellan scannade och vektoriserade.

FYRBELYSNINGSSYSTEMET

Kunskap om olika slags fyrar, fyrkaraktärer, fyrsektorer samt deras beteckningar i sjökort

UTMÄRKNINGSSYSTEMET

Kunskap om gällande utmärkningssystem och om fasta sjömärken, utmärkning av fiskeredskap samt om svenska sjövägsmärken.

KOMPASS

Kännedom om olika kompassers funktion, egenskaper och vård.

ÖVRIGA NAUTISKA HJÄLPMEDEL

Kännedom om för fritidsfartyg avsedda lod och loggar, deras funktionssätt och begränsningar.

Kännedom om olika optiska pejlinstrument.

Kännedom om radarns principer, möjligheter och begränsningar samt om användningen av radarreflektorer.

Kännedom om satellitnavigeringens möjligheter och begränsningar.

Kännedom om möjligheten att sammankoppla olika navigationsinstrument.

RADIOKOMMUNIKATION

Kännedom om VHF- och mobiltelefonsystemens möjligheter och begränsningar samt villkor för innehav.

Kunskap om hur nödtrafik utväxlas

PRAKTISKT SJÖKORTSARBETE

Kunskap om och färdighet i:
kurssättning och kursrättning med hänsyn till missvisning, deviation, avdrift och ström

- fart-, tid- och distansberäkningar

- att bestämma sin position med hjälp av ortlinjer (krysspejling, 2 pejlingar o utseglad distans 45°)

- att föra bestick

- att utföra deviationsbestämning vid gång i enslinjer

METODER FÖR NAVIGERING

Kunskap om principerna för inom- och utomskärsnavigering, i och utanför utmärkt farled, under ljus, mörker samt i nedsatt sikt.

SÄKERHET

Kännedom om den svenska sjöräddningens organisation

Kunskap om hur sjöräddningen larmas samt vilka åtgärder som kan vidtas för att inte sjöräddningen omotiverat larmas.

Kunskap om lämplig säkerhetsutrustning för fritidsbåtar och bruket av denna, samt det vanligaste förebyggande åtgärderna mot brand i båtar (se tex Sjöfartsverkets broschyr "Säkerhet ombord").

Kunskap om fartygets och den personliga säkerhetutrustningens användning.

Kännedom om åtgärder vid åskväder

Kännedom om den hjälp, som instruktionsbok och felsökningsschema kan ge vid handhavande av motor och bränslen.

SJUKVÅRD

Kännedom om lämplig innehåll i en förbandslåda med tanke på den planerade färden.

Kännedom om för färden lämpliga läkemedel.

Kännedom om ABC-åtgärderna (åtgärder vid andningsstopp, blödning och cirkulationssvikt)

Kännedom om de första varningstecknen vid nedkylning (hypotermi) samt åtgärder.

Kännedom om åtgärder vid brännskador.

Kännedom om omhändertagande vid stukningar och benbrott.

SJÖMANSKAP MM

Kunskap om vilka åtgärder och manövrar, som kan vidtagas vid "man-överbord" och vid ombordtagning av nödställd.

Kännedom om större och mindre fartygs stoppdistanser, girkurvor och manöveregenskaper.

Kännedom om åtgärder vid hårt väder.

Kännedom om nödvändigheten av vaktfördelning vid gång under längre tid samt vikten av regelbunden kost.

Kännedom om att sjöstuva, att göra båten sjöklar.

Färdighet att utföra dubbelt halvslag, råbandsknop, skotstek, pålstek och överhandsknop i åtta samt hur de används samt att lägga en tagling.

Kännedom om ankarutrustning för mindre fartyg

Kunskap om metoder och principer för ankring av mindre fartyg.

Kunskap om roder- och propellerverkan.

Kännedom om olika framdrivningssystem påverkan på manöveregenskaperna.

Kännedom om manövrering vid losskastning och tilläggning med mindre fartyg samt motåtgärder vid yttre påverkan (vind, ström) under dessa manövrar.

Kännedom om orsakerna till försämrad stabilitet och åtgärder för att förbättra den samt påverkan av fri vätskeyta.

Kännedom om undsättning av nödställt fartyg och om bogsering till sjöss.

MILJÖ

Kännedom om nödvändigheten att informera sig om miljölagar för färden

Kännedom om 2 kap 2§ lagen (1980:424) mot vattenförorening från fartyg.

Kännedom om 1 kap 1§ 2:a st och 6 kap 2§ och 5§ pkt 4 Sjöfartsverkets kungörelse 1985:19 om åtgärder mot vattenförorening från fartyg.

Kännedom om svenska bestämmelser för natur- och djurskyddsområden, allemansrätt och -skyldighet.

Kännedom om hantering av miljöfarligt material som kan förekomma i samband med fritidsbåt.

VÄDER OCH VIND

Kännedom om den hjälp, som kan fås av barometer, väderleksrapporter i massmedia, telefonsvarare och VHF samt deras tillförlitlighet.

Kännedom om frontpassager

Kännedom om land- och sjöbris.

Kännedom om olika vindskalor (Beaufortsskalan, m/s, knop).

REKOMMENDERAD PRAKTIK MÖRKER FÖR KUSTSKEPPARINTYG

För att få avlägga Kustskepparintyg krävs båtpraktik enligt Förarintygets fordringar. För att praktisera kustskepparkunskaperna rekommenderas följande praktik.

Viktigt är att varje deltagare utför de olika momenten. Moment 9 kan utföras gemensamt.

Övningen består av följande moment:

1. Val av lämpliga sjökort
2. Gång i fyrbelyst led
3. Identifiering av fyrar
4. Utnyttja sektorgränserna (w/r och w/g)
5. Avståndsbestämning i mörker
6. Utföra "man-överbord"-manöver genom bärgning av fender el liknande som är försedd med lampa.
7. Användning av moderna navigeringshjälpmedel (lod, GPS, plotter, radar mm) samt visa på tillförlitlighet och brister
8. Positionsbestämning under gång
9. Förtöjning med användning av spring.

Nämnden för båtlivsutbildning, NFB

E-post: info@nfb.a.se Telefon: 08 - 663 79 93 Fax 08 - 442 66 50

Post: Box 240 15, 104 50 Sthlm Besök: Af Pontins väg 6, Djurgården